

Osnovna škola Vladimira Pavlovića u Čapljini

Razred: IX.

Predmet: Hrvatski jezik

Nadnevak: 18. ožujka 2020.

Nastavno područje: Gramatika

Nastavna jedinica: Tvorba riječi- opetovanje

Artikulacija sata:

Na početku ćemo ponoviti sve što smo naučili o tvorbi riječi. Načini tvorbe riječi su: izvođenje, slaganje, prefiksacija, sufiksacija, preobrazba i kraćenje.

Korijen riječi jest dio riječi koji nosi osnovno značenje riječi.

Što čini porodicu riječi? (Riječi koje su značenjski povezane i imaju zajednički korijen.)

Što je tvorba riječi? (Promjena oblika riječi po kojoj dobivamo nove riječi.)

Primjer: glas -> korijen

oglas, proglas, glasnik- porodica riječi

Tvorenica (tvorbena riječ) riječ je nastala tvorbom. Tvorbeni nastavak (sufiks, dometak) dio je riječi dodan tvorbenoj osnovi na kraju tvorenice. Prefiks (predmetak) jeste glas ili niz glasova koji se predmeće osnovnoj riječi, a najčešće je to prijedlog ili čestica ne.

Što je izvedenica? (tvorenica nastala izvođenjem)

Što je složenica i polusloženica? (složenica je tvorenica nastala slaganjem riječi ima vlastito značenje jedan naglasak i piše se kao jedna riječ, polusloženica je tvorenica nastala slaganjem više riječi od kojih svaka potpuno zadržava svoje značenje i naglasak, a pišu se povezane spojnikom.)

Primjeri:

U sljedećem skupu riječi precrtaj riječ koja ne pripada porodici riječi
(vladar, vladarica, vladati, vlast, vlada, vlasi)

U tvorenicama obilježi osnovu i tvorbeni nastavak

hod + nik

hod+am

Od glagola načini imenice izvedenice.

jahati-jahač, slušati-slušatelj, spasiti-spasitelj, govoriti-govornik

Završni dio

Prepisat primjere u školsku bilježnicu.

Domaća zadaća:

U sljedećim riječima promijeni vrstu dodavanjem prefiksa i sufiksa: rad, bol, brat, korak, brz.